DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2021/1889

z 23. júla 2021,

ktorým sa mení nariadenie Rady (EHS) č. 95/93, pokiaľ ide o predĺženie opatrení na dočasnú úľavu z uplatňovania pravidiel využívania prevádzkových intervalov v dôsledku krízy spôsobenej ochorením COVID-19

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EHS) č. 95/93 z 18. januára 1993 o spoločných pravidlách prideľovania prevádzkových intervalov na letiskách Spoločenstva, ([1]) a najmä na jeho článok 10a ods. 5,

keďže:

(1) Kríza spôsobená ochorením COVID-19 naďalej spôsobuje prudký pokles letovej prevádzky v dôsledku značného poklesu dopytu po leteckej doprave a priamych opatrení, ktoré prijali členské štáty aj tretie krajiny na zamedzenie šíreniu tohto ochorenia. Organizácia Eurocontrol informovala, že miera letovej prevádzky vo vzdušnom priestore EHP bola v prvej polovici roka 2021 pomerne stabilná a predstavovala približne 38 % úrovne letovej prevádzky v zodpovedajúcom období v roku 2019, pričom vykazovala vzostupný trend. Podľa prognózy organizácie Eurocontrol sa očakáva, že priemerná ročná úroveň letovej prevádzky dosiahne v roku 2021 50 % a v roku 2022 72 %, a to na základe najrealistickejšieho scenára prognózy.

(2) Takéto okolnosti sú mimo kontroly leteckých dopravcov a následné dobrovoľné alebo povinné zrušenia leteckých dopravných služieb leteckými dopravcami v súlade s vyvíjajúcim sa dopytom je nevyhnutnou alebo legitímnou reakciou na dané okolnosti.

(3) Podľa článku 8 ods. 2 nariadenia (EHS) č. 95/93 v spojení s článkom 10 ods. 2 musia leteckí dopravcovia využiť najmenej 80 % zo série prevádzkových intervalov, ktoré im boli pridelené, inak prídu o historický precedens pre tieto prevádzkové intervaly, ktorý je známy aj ako „pravidlo využitia alebo straty“. Vzhľadom na krízu spôsobenú ochorením COVID-19 a s cieľom chrániť finančné zdravie leteckých dopravcov a zabrániť negatívnemu environmentálnemu vplyvu prázdnych alebo takmer prázdnych letov, ktoré sú prevádzkované len na účely udržania príslušných letiskových prevádzkových intervalov, bolo uplatňovanie pravidla „využitia alebo straty“ od 1. marca 2020 do 28. marca 2021 pozastavené.

(4) Dňa 16. februára 2021 vzhľadom na pretrvávajúci vplyv krízy spôsobenej ochorením COVID-19 na letovú prevádzku Únia zmenila nariadenie (EHS) č. 95/93 s cieľom poskytnúť leteckým spoločnostiam dodatočnú úľavu z uplatňovania pravidla „využitia alebo straty“ počas letného plánovacieho obdobia 2021, a to pozastavením uplatňovania pravidla na ďalšie obdobie od 28. marca 2021 do 30. októbra 2021.

(5) Komisia má v zmysle článku 10a ods. 5 nariadenia (EHS) č. 95/93 právomoc prijímať delegované akty s cieľom zmeniť obdobie pozastavenia uplatňovania pravidla „využitia alebo straty“ stanovené v článku 10a ods. 3

(6) Komisia je okrem toho v zmysle článku 10a ods. 5 nariadenia (EHS) č. 95/93 splnomocnená prijímať delegované akty, ak je to výslovne nevyhnutné na riešenie vyvíjajúceho sa vplyvu krízy spôsobenej ochorením COVID-19 na úrovne letovej prevádzky, s cieľom zmeniť mieru využívania prevádzkových intervalov v rozmedzí od 30 % do 70 %.

(7) Napriek postupnému zvyšovaniu sú úrovne letovej prevádzky v prvej polovici roka 2021 stále nízke v porovnaní s rovnakým obdobím v roku 2019, a to v priemere približne na 38 % úrovne letovej prevádzky v zodpovedajúcom období v roku 2019. Hoci je ťažké presne predpovedať obnovu úrovní letovej prevádzky, dá sa očakávať, že táto situácia bude pretrvávať aj v blízkej budúcnosti s postupne sa zmenšujúcim rozdielom v úrovni letovej prevádzky v roku 2021 v porovnaní s rokom 2019. Podľa štvorročnej prognózy organizácie Eurocontrol z 21. mája 2021 by ročné úrovne letovej prevádzky v prípade najpravdepodobnejšieho scenára, v rámci ktorého sa predpokladá, že očkovanie by malo dosiahnuť účinnosť v roku 2022, dosiahli ročný priemer za rok 2021 vo výške 50 % úrovne v zodpovedajúcom období v roku 2019 a za rok 2022 vo výške 72 % úrovne v zodpovedajúcom období v roku 2019. Na základe dostupných mesačných prognóz organizácie Eurocontrol na rok 2021 a dostupného ročného priemeru na rok 2022 sa očakáva, že letová prevádzka bude počas zimného plánovacieho obdobia 2021/2022 na úrovni 70 % v porovnaní s úrovňami v roku 2019.

([1]) Ú. v. ES L 14, 22.1.1993, s. 1.

(8) Údaje zhromaždené Svetovou zdravotníckou organizáciou a Európskym centrom pre prevenciu a kontrolu chorôb preukazujú, že pretrvávajúce zníženie úrovne letovej prevádzky je výsledkom vplyvu krízy spôsobenej ochorením COVID-19. Z dostupných údajov vyplýva vzájomný vzťah medzi vyvíjajúcim sa počtom prípadov ochorenia a reakciou členských štátov a tretích krajín na tieto vyvíjajúce sa čísla vo forme prijímania opatrení, ktoré majú dosah na leteckú dopravu a ktorých dôsledkom je zníženie úrovne letovej prevádzky. Takéto opatrenia, ktoré možno zaviesť alebo zrušiť vo veľmi krátkom čase, prispievajú k atmosfére neistoty a majú negatívny vplyv na dôveru spotrebiteľov a ich správanie, pokiaľ ide o rezervácie.

(9) V dôsledku vyvíjajúceho sa počtu prípadov ochorenia COVID-19 a možného šírenia nových variantov vírusu sa dá počas nadchádzajúceho zimného plánovacieho obdobia (od 31. októbra 2021 do 26. marca 2022) očakávať značný počet zrušených ciest z dôvodu krízy spôsobenej ochorením COVID-19, ak by sa v súlade s článkom 8 nariadenia (EHS) č. 95/93 od leteckých spoločností požadovala prevádzka úplných portfólií prevádzkových intervalov z roku 2019.

(10) Preto je potrebné predĺžiť obdobie stanovené v článku 10a ods. 3 nariadenia (EHS) č. 95/93 z 31. októbra 2021 na 26. marca 2022.

(11) Dopyt po cestovaní počas zimného plánovacieho obdobia od 31. októbra 2021 do 26. marca 2022 by mohol naďalej zostať nízky, a to aj napriek pokroku očkovacích kampaní, zvýšenej bezpečnosti cestovania a uvoľňovaniu opatrení, ktoré majú vplyv na cestovanie, zo strany štátov. Pretrvávajúci nízky dopyt počas zimného plánovacieho obdobia by pravdepodobne mohol byť náznakom dlhodobých štrukturálnych zmien na trhu a v správaní spotrebiteľov. Mierou využívania prevádzkových intervalov by sa preto na jednej strane malo predchádzať neúmyselným negatívnym dôsledkom na finančnú situáciu leteckých spoločností a negatívnym environmentálnym vplyvom z dôvodu prázdnych alebo takmer prázdnych letov, ktoré sú prevádzkované len na zachovanie historických práv na prevádzkové intervaly, a na strane druhej by sa ňou letecké spoločnosti mali motivovať buď k efektívnemu využívaniu kapacity letiska, alebo uvoľneniu prevádzkových intervalov do fondu v prospech iných používateľov, aby sa zabezpečilo efektívne využívanie kapacity letiska.

(12) Okrem toho by sa miera využívania prevádzkových intervalov mala stanoviť na úrovni, ktorá zaručuje minimálne množstvo služieb s cieľom zvýšiť dôveru cestujúcich, efektívne využívanie kapacity letiska počas zimného plánovacieho obdobia 2021/2022 a spoľahlivú prepojenosť.

(13) V miere využívania prevádzkových intervalov by sa takisto mali zohľadniť dlhodobejšie štrukturálne zmeny na trhu a v správaní spotrebiteľov s cieľom umožniť trhu postupne sa prispôsobiť meniacemu sa dopytu a uvoľniť kapacitu na zimné plánovacie obdobie 2022/2023. Najmä preto, že niektoré letecké spoločnosti využili počas roka 2020 a na začiatku roka 2021 *ad hoc* prevádzkové intervaly bez toho, aby získali historické prevádzkové intervaly.

(14) Miera využívania prevádzkových intervalov na zimné plánovacie obdobie 2021/2022 by sa preto mala stanoviť na úroveň 50 %.

(15) Hoci sa všeobecne predpokladá, že leteckí dopravcovia by začali s prevádzkou hneď, ako sa obnoví dopyt, nižší prah využívania predstavuje riziko, že niektorí dopravcovia by mohli na účely udržania historických práv v daných prevádzkových intervaloch obmedziť prevádzku na niektorých letiskách na nevyhnutné minimum, a to v neprospech konkurentov, prevádzkovateľov letísk a spotrebiteľov. Nie je pravdepodobné, že by prípadné uvoľnenie určitej kapacity letiska v dôsledku uvedenej novej miery využívania spôsobilo závažné narušenie prevádzky a sietí liniek leteckých spoločností, ku ktorému by došlo pri vyššej miere využívania.

(16) V záujme právnej istoty, najmä pokiaľ ide o koordinátorov prevádzkových intervalov a leteckých prevádzkovateľov, by toto nariadenie malo z dôvodu naliehavosti nadobudnúť účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

V článku 10a nariadenia (EHS) č. 95/93 sa odsek 3 nahrádza takto:

„3. Pokiaľ ide o prevádzkové intervaly, ktoré neboli poskytnuté koordinátorovi na prerozdelenie v súlade s článkom 10 ods. 2a počas obdobia od 28. marca 2021 do 26. marca 2022 a na účely článku 8 ods. 2 a článku 10 ods. 2, ak letecký dopravca koordinátorovi uspokojivo preukáže, že príslušnú sériu prevádzkových intervalov, tak ako bola pridelená koordinátorom, využil najmenej na 50 % času počas plánovacieho obdobia od 28. marca 2021 do 30. októbra 2021 a na 50 % času počas plánovacieho obdobia od 31. októbra 2021 do 26. marca 2022, letecký dopravca má nárok na tú istú sériu prevádzkových intervalov na nasledujúce ekvivalentné plánovacie obdobie.

Pokiaľ ide o obdobie uvedené v prvom pododseku tohto odseku, percentuálne hodnoty uvedené v článku 10 ods. 4 a v článku 14 ods. 6 písm. a) sú 50 % na plánovacie obdobie od 28. marca 2021 do 30. októbra 2021 a 50 % na plánovacie obdobie od 31. októbra 2021 do 26. marca 2022.“

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 23. júla 2021

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN